

> Retouradres 2500 EK Den Haag www.minlnv.nl

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN-HAAG

Directie Landbouw

Prins Clauslaan 8
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.minlnv.nl
www.minlnv.nl

Contactpersoon

Datum 30 juni 2009
Betreft CO₂-verdoving bij biggencastratie

Onze referentie
TRCDL/2009/1323

Uw referentie
2009Z09386/2009D24837

Bijlagen

1

Geachte Voorzitter,

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft gevraagd om mijn reactie inzake de berichtgeving in het dagblad Trouw van 19 april 2009 over de negatieve aspecten van het verdoofd castreren van biggen (Kamerbrief nr. 2009Z09386/2009D24837).

In 2007 heeft Wageningen UR in opdracht van mijn ministerie onderzoek gedaan naar de welzijnseffecten van verschillende wijzen van verdoofd castreren. De resultaten van gasverdoofd castreren bleken perspectiefvol; chirurgische castratie zou via deze methode pijnloos kunnen worden uitgevoerd. In 2008 is deze methode praktijkrijp gemaakt en sinds begin dit jaar werkt het gros van de Nederlandse zeugenhouders met gasverdoving.

Uit recent Duits onderzoek zou blijken dat biggen bij gasverdoofd castreren meer stress ondervinden dan bij onverdoofde castratie. Stress is echter een lastig te onderzoeken factor. In het Nederlandse onderzoek zijn hiervoor gedragswaarnemingen gedaan. Deze waarnemingen hebben geresulteerd in de wetenschappelijk onderbouwde uitspraak dat gasverdoofd castreren geen onaanvaardbare verhoging van stress ten opzichte van onverdoofd castreren geeft. In het Duitse onderzoek is daarentegen gebruik gemaakt van een fysiologische parameter.

Algemeen bekend is dat biggen die dat niet gewend zijn, ook niet-pijnlijke handelingen als oppakken en fixeren als stressvol ervaren. Bekend is ook dat het gasmengsel CO₂/O₂ een prikkelend effect heeft op de luchtwegen. Stress en pijn vind ik echter niet van dezelfde orde. Echter, getracht moet worden om beiden zoveel mogelijk te voorkomen. Sinds begin dit jaar werkt de varkenshouderij met gasverdoving. Het is niet ondenkbaar dat verbeteringen mogelijk zijn. Daarom zal deze zomer de dagelijkse praktijk van gasverdoofd castreren worden geëvalueerd en het Duitse onderzoek nader worden geanalyseerd.

Leven
van het land,
geven
om natuur.

Naar verwachting kan ik u begin deze herfst informeren over de resultaten en de mogelijke daaruit voortvloeiende acties.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Directie Landbouw

Datum
30 juni 2009

Onze referentie
TRCDL/2009/1323

CO2 -verdoving bij biggencastratie omstreden

Duits onderzoek geeft nieuwe voeding aan de discussie over het castreren van biggen. De verdoving zorgt bij de dieren voor veel stress.

Biggetjes die verdoofd gecastreerd worden, ervaren nauwelijks minder napijn. De verdovingsmethode zorgt evenwel voor grote stress.

Dat blijkt uit nieuw onderzoek naar de Nederlandse praktijk uitgevoerd door de Klinik für Schweine in München.

Sinds 1 januari zijn Nederlandse varkensboeren onder druk van de supermarkten overgestapt op het verdoven van biggen voor castratie. Dat zou het dierenwelzijn verbeteren. Voor de bedwelming gebruiken de boeren een mengsel van CO2 en zuurstof.

Castratie zou moeten voorkomen dat het varkensvlees in de pan gaat stinken (berengeur), maar is ook omstreden. Volgens critici is de kans op een 'stinkerd' slechts één procent en is het beter helemaal af te zien van castratie. Ze zien de verdoving met CO2 ook niet als een verbetering van het dierenwelzijn.

Het Duitse onderzoek ondersteunt deze laatste conclusie. Zo constateren de onderzoekers op basis van stresshormonen in het varkensbloed dat het in Nederland gebruikte gasmengsel biggen twintig keer zoveel stress oplevert als onverdoofde castratie. Wel remt het verdovingsgas de napijn, maar dat effect is aanvankelijk niet meetbaar en blijft per saldo bescheiden.

Annechien ten Have, voorzitter van de LTO-vakgroep Varkenshouderij, wijst in haar reactie op onderzoek van de Animal Sciences Group van de Wageningen Universiteit. Dat onderzoek leert dat de pijn tijdens de castratie nihil is. „Dat een Duits onderzoek een hoger stressniveau nadien aantoonde, is op zich niet verwonderlijk. Het oppakken van biggen, geeft altijd stress”, zegt Ten Have. Ook de Dierenbescherming, destijds motor achter de discussie over verdoofd castreren, is die mening toegedaan. Maar, zegt varkensexpert Bert van den Berg van de Dierenbescherming: „De verdovingspraktijk wordt binnenkort geëvalueerd.”

Hans Baaij, directeur van Varkens in Nood, noemt het een illusie dat de verdoving bijdraagt aan een beter dierenwelzijn. „Wie de verdovingsapparaten kent waar de biggen ondersteboven in worden gehangen, weet dat ook. Bovendien is al jarenlang bekend dat het verdovingsgas

CO2 de luchtwegen irriteert, zorgt voor een verstikkend gevoel en tot paniecreacties leidt.” De gecastreerde varkens krijgen bovendien geen pijnstillers.

Varkens in Nood wijst er verder op dat steeds meer supermarkten met hun leveranciers hebben afgesproken te stoppen met castratie van biggen. Het gaat om onder meer Aldi, Lidl, Super de Boer en Plus. Andere supermarktketens blijven hierbij volgens Varkens in Nood achter. Als verklaring wordt daarbij vaak verwezen naar de grote Nederlandse vleesleveranciers als Vion. Die zeggen technisch niet in staat te zijn om stinkerds uit de slachtlijn te halen. Maar supermarktkoepel CBL benadrukt dat alle supermarkten zo snel als mogelijk willen overstappen op 'castratievrij vlees'.